

03.02.2025

UKADELII2025/144

Mette Arge-Hammeken, Naleraq

Inatsisartut ingerlatsinermut maleruagassaani § 33 tunngavigalugu isummerfigisassatut matumuuna siunnersuutigineqarpoq:

Inuusuttut ilinniarfiini, inuussutissarsiutinut ilinniarfinni ilinniarfinnilu ingerlaqqiffiusuni ilinniartut karakterimik qaffassarnissaannut misilitseqqissinnaalersinniarlugit malittarisassiornissamut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Nivi Olsen, Demokraatit)

Siullermeerinnineq

Inatsisartut aalangiiffigisassaattut siunnersuut immikkoortoq 144 Inatsisartunut ilaasortap Nivi Olsenip, Demokraatit siunnersuutaanut qujassuteqarluta siunnersuummut Naleqqamiit imatut oqaaseqaateqassaagut.

Siunnersuut ima qulequtserneqarsimasoq Inuusuttut ilinniarfiini, inuussutissarsiutinut ilinniarfinni ilinniarfinnilu ingerlaqqiffiusuni ilinniartut karakterimik qaffassarnissaannut misilitseqqissinnaalersinniarlugit malittarisassiornissamut Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

Tassa inuusuttut ilinniarfiini, inuussutissarsiutinut ilinniarfinni ilinniarfinnilu ingerlariaqqiffiusuni ilinniartut angusigaluarlutik karakterilunneq peqqutaalluni karakterimik qaffarnissaannut misilitseqqissinnaalernissaat matumani pineqarpoq.

Ilinniartuq nunatsinni ilinniartitaanermi ilinniakkamini angusamini sulii qaffasinnermi qaffassarusuttoq tusarlugu tusartarlugulunniit nuannaajallannartarpoq, tassalumi maani inui nunaanni nunaqqatserput nunaqqatiginiarlutaluunniit aalajangernikoq qamuuna sulii qaffasinnermi angusaqarusussusermi peqartoq nunatsinnilu kiffartuussinissaminut piareersartoq nunatsinni taamat ittoq pigalugu tulluusimaarneq pigisariaqarparput.

Qaffasinnermi angusaqarusuttoq qaffassarusuttoq atorfissaqartittuaannartussaavarput, nunatsinni nunarsuarmioqataajartornitta aqqani ilinniagaqarsimanissaq pisariaqartittuaannartussaagatsigu.

Maani inuit nunaanni inuusugut nunarsuaq tamakkerlugu immitsinnut qiviarutta sanillersuullutalu oqartariaavoq ikeqaagut, ila ikeqaagut ilaanarpugut. Nunarsuarmi 8,2 milliarderini inoqartoq uagut kalaallit 56 tuusindti missaani inuulluta qassikattammi %-ulluta tassa taamaallaat 0,00068% missaaniippugut, kalaaliunerput taama ikitsigaluta suli attattuaratsigu erligeqqissaarlugu tammatsaaliorlugulu pigatsigu pikkoreqaagut, immitsinnut nersualaartarnissarput inissaqartittuaannassuarput,

Taamaammat ilinniagarnerup ilinniartitaanerullu tungaatigut sutigut tamatigut inerisartuarnissarput pisariaqartuaannartussatut isigaara kalaaliunerput peqqutaalluni, imatut paasillugu nunatsinni uagut kalaallit taannaassuserput kalaaliussuserput, tassa uaguunerput, ataatsimoornerput imaluunniit ataasiunerput pillugu, taama ikitsigaluta nunami maani nunarsuarmi inuuffitsinni kalaaliunerput erlinnartuuvoq, nunarsuarmimi allami kalaallit nunaaqanngilaq uagut kisitta kalaallit nuna manna tummaatarisarput nunarujussuaq nunagaarput pigaarput pigissavarput pigiuassavarput, taamaammat ilinniartitaanerup aqqani pisariaqartinneqartut ajunngitsumillu kingorneqartussatut isigisagut ammatittuaannassagigut uagut Naleqqamiit iliuuseqarfiuarpagut tapersertarlugillu.

Siunnersuuteqartup takusinnaasimavaa ullutsinni qangaaniillu atugaasoq tassa misilitsinnermi qanorluunniit ulluinnarni soqutigisaminut pikkoritsigigaluaaraanni karakterilunnerujussuaq periataarsinnaasartoq, qanorluunniit piareersarluarsimatigigaluaaraanni pikkoritsigigaluaaraanni annilaangaleriataarneq aqqusaarneqariataartartoq angusatigut apparsaataasinnaasaqaluni. Taamaammat nunatsinni ilinniartortoq nunarput kiffartuunniarlugu angusamini suli qaffasinnermi angusaqarusussuseqartoq tapersersorneqartuassasoq naqissusertariaqarpoq.

Inatsisartunut qanittumi qinersisoqartussaavoq, una siunnersuut nalunngikkaluarpara tassa uggornaraluaqisumi kiviinnartussaasoq, kisianni ataqqinnillunga peqquneqarneralu aallaavigalugu

Naleraq

taamatut naatsumik oqaaseqarlunga siunnersuuteqartup siunnersuutaa Naleqqamiit paasillugu ataatsimiititaliamut susassaqartumut ingerlateqqipparput tassalu Kultureqarnermut.

Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut, Ilageeqarnermut ataatsimiititaliamut. Tassani neriulluta siunnersuut sutigut arlaatigut pitsaaqutit pitsaanngequtillu pillugit sukumiinerusumik eqqartorneqarlutillu suliarilluarneqarumaartut.

Ataatsimiititaliarlu suliami uuminnga tigusissaguni sulilluarnissaani kissaatereerparput.